

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z przesyłką pocztową 2.50 zł., dla odbierających přímo na miejscu 2 zł. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, III ALEJA Nr. 52. TELEFON 22-43.
Konta w Komunalnej Kasie Oszczędności Nr. 12.
Godziny przyjęć redakcji: codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 12-00 do godz. 13-00.
KSIĘGARNIA I SKLEP „KURIERA CZĘSTOCHOWSKIEGO” II ALEJA 28.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrów przed tekstem 50 gr. w tekście i nadstawie 40 gr. za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia: słowo tytułowe 25 gr., każdy dalszy wiersz 15 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne 1.50 zł. — Ogłoszenia matrymonialne 50 procent drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. wyższe. Ogłoszenia ekhojne fantazyjne i bilansowe o 50 proc. drożej. Przy ogłoszeniach kilkunastotygodniowych rabat.

Nr 72.

Częstochowa sobota 30 marca 1940 r.

Rok II. (XXXV)

Zestrzelenie nieprzyjacielskich samolotów.

Rekonstrukcja gabinetu fińskiego.

Reorganizacja gospodarki metalami na terenach Gener. Gubernatorstwa.

Kraków, 29 marca.

Całkowite ujęcie i racjonalne zużycie metali uczyniły koniecznym utworzenie na terenach Generalnego Gubernatorstwa Urzędu Gospodarki metalami. Obecnie kierownik tegoż urzędu p. Baehr wydał swoje pierwsze rozporządzenie, dotyczące sposobów dostarczania, przywozu i zużycia metali.

Przepisom tym podlegają:
1) Wszystkie dotychczas istniejące na terenach Generalnego Gubernatorstwa, względnie przywiezione w przyszłości zapasy następujących metali: aluminium, antymonu, ołowiu, kadmium, chromu, wapnia, kobaltu, miedzi, magnezyum, manganu, molybdeny, niklu, rtęci, tytanu, wanadum, wolframu, cynku, cyny oraz wszystkich stopów powyższych metali.

2) Wszystkie przebywające na terenach Generalnego Gubernatorstwa osoby względnie przedsiębiorstwa, które zajmują się wytworzeniem, przeróbką oraz handlem powyższych metali, oraz które posiadają powyższe metale w przechowaniu, względnie mają do nich specjalne prawa.

Obowiązek zgłoszenia zapasów.

Wszystkie powyższe osoby wzgl. przedsiębiorstwa, za wyjątkiem warsztatów renowacyjnych, zobowiązane są prowadzić wykazy metali znajdujących się w ich posiadaniu wzgl. stojących im do dyspozycji, w których również muszą wyszczególnić osobno dla każdego rodzaju metalu wysokość stanu i zachodzące w nim zmiany przez ubytek lub przybytek, przez zużycie i przeróbkę we własnym zakresie.

Osoby te i przedsiębiorstwa te zobowiązane są do zgłoszenia znajdujących się w ich posiadaniu zapasów powyższych metali w urzędzie gospodarki metalami według stanu z dn. 31 marca 1940. Zgłoszenie to musi nastąpić najpóźniej do dnia 30 kwietnia 1940, przy czym odnośne raporty należy kierować do Urzędu Gospodarki Metalami w Generalnym Gubernatorstwie.

Do zgłoszenia należy użyć formularzy wydanych przez Urząd Gospodarki Metalami na terenach Generalnego Gubernatorstwa. Osoby i przedsiębiorstwa, podlegające obowiązkowi zgłoszenia, które do dnia 15 kwietnia nie otrzymają tych formularzy, mają natychmiast zażądać formularzy w wydziale gospodarczym Urzędu odnośnego szefa dystryktu.

Od dnia 15 kwietnia zakazane jest dostarczanie metali, spowodowanie ich z Rzeszy Niemieckiej oraz przerabianie bez uprzedniego pisemnego zezwolenia Urzędu Gospodarki Metalami na terenach Generalnego Gubernatorstwa. Przepisowi temu nie podlega dostarczanie metali w formie materiałów odpadkowych zbieraczom starczych metali i handlarzom łomem, którzy przebywają na terenach Generalnego Gubernatorstwa i mogą się wykazać odpowiednim upoważnieniem.

Zaświadczenia pozwalające na obrót metalami.

Zezwolenie na dostarczanie metali wewnątrz Generalnego Gubernatorstwa nastę-

puje na podstawie wystawienia specjalnego zaświadczenia dla metali. Zaświadczenie to upoważnia dostawcę do dostarczenia metali w ilości i rodzaju ściśle określonych w zaświadczeniu, wymienionemu w temże zaświadczeniu odbiorcy, nie upoważnia jednak do zużycia metali.

Zezwolenie na przywóz metali z terenów Rzeszy Niemieckiej następuje przez wystawienie zaświadczenia dla metali z nadrukiem: zezwolenie na przywóz. Zaświadczenie to służy wymienionemu w zaświadczeniu dostawcy dla uzyskania odpowiedniego zezwolenia dewizowego. Zaświadczenie to służy również dostawcy, znajdującemu się na terenie Rzeszy Niemieckiej jako zbadane przez Urząd Gospodarki Metalami na terenie

Generalnego Gubernatorstwa pod względem konieczności zapotrzebowania, które dostawca ten może uwzględnić na zasadzie obowiązujących w Rzeszy Niemieckiej przepisów gospodarczych. Także i to zaświadczenie nie upoważnia do zużycia metali.

Do wystawiania zaświadczeń dla metali i zezwoleń na ich zużycie uprawnionym jest wyłącznie Urząd Gospodarki Metalami w Generalnym Gubernatorstwie. (Placówka planu czteroletniego, Kraków, skrytka pocztowa 1) oraz urzędy upoważnione przez powyższy urząd. Zaświadczenia oraz zezwolenia na zużycie, wystawione bez podpisu i pieczęci odnośnego urzędu są nieważne.

O wystawieniu zaświadczenia dla metali, względnie zezwolenia na zużycie należy się

starać pisemnie w wydziale gospodarczym odnośnego urzędu szefa dystryktu. Do sporządzenia tego rodzaju wniosków należy używać formularzy, wydanych przez urząd gospodarki metalami, które można otrzymać w wydziale gospodarczym urzędu odnośnego szefa dystryktu. Kupcom, zajmującym się handlem metalami zezwolono na posiadanie pewnego zapasu tego rodzaju druków dla swych klientów oraz na pośredniczenie między klientami a odnośnymi urzędami. Obowiązkiem tego rodzaju kupca jest doradzanie swym klientom w sprawach przepisowego wypełniania formularzy.

Uwzględnianie i przeprowadzanie zapotrzebowania wojska, kolei wschodniej i niemieckiej poczty wschodniej podlega specjalnemu postępowaniu.

Zaświadczenia dla metali i zezwolenia na zużycie są nieprzeznaczone. Dostawca jest zobowiązany do dołączenia zaświadczeń jako dowodów i przechowywania ich. Przechowywanie wolno mu nikomu ich wydawać. Zezwolenie na zużycie zobowiązany jest przechowywać jako dowód, każdy, kto tego rodzaju zezwolenie otrzymał.

Zwycięski wypad oddziałów szturmowych na południe od Pirmasens.

W lotach wywiadowczych nad Francją uzyskano ważne informacje

Berlin, 29 marca. — Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje:

Na froncie zachodnim, w czasie wypadu oddziałów szturmowych na odłamek granicznym na południe od Pirmasens udało się wziąć do niewoli licznych jeńców. Pozatem nieprzyjacieli poniesli straty w zabitych i rannych.

Na północ od Weissenburg odparto we stratami nieprzyjacielski oddział szturmowy.

Pomimo silnej nieprzyjacielskiej obrony samolotów myśliwskich i artylerji zenitowej, niemieckie samoloty, odbywające loty wywiadowcze nad Francją zdobyły nowy materiał informacyjny.

Gotów do lotu.

Gdy lotnik wyrusza na lot na wielkich wysokościach, musi zabrać ze sobą odpowiedni zapas tienu. Na zdjęciu naszym widzimy, jak żołnierz obsługi lotniczej niszczy butelkę z tlenem, która jest podobna do wielkiego pociągu armatniego.

W nocy z 25 na 26 marca b. r. liczne samoloty nieprzyjacielskie nadleciały na północne i zachodnie dzielnice Niemiec. Przy tej sposobności w wielu wypadkach, w czasie wlotów i odlotów naruszono tereny ewerenne duńskie, holenderskie, belgijskie i luksemburskie.

W ciągu dnia 26 marca br. usłiwały samoloty nieprzyjacielskie wielokrotnie przecieć granic niemiecko-francuska. Niemieckie samoloty myśliwskie przepędziły nieprzyjaciela i nie ponosząc żadnych strat, zestrzeliły jeden samolot brytyjski typu „Hurricane” i jeden samolot francuski typu „Morane”.

Zaginiony parowiec brytyjski.

Amsterdam, 29 marca. — Jak donosi Reuter, od dłuższego czasu brak wszelkich wieści o losie brytyjskiego okrętu „Cheselmoore” (6.574 t. r.), który z tego powodu uchodzi za zaginiony.

Zaginął holenderski statek przybrzeżny.

Amsterdam, 29 marca. — Holenderski statek przybrzeżny „Saba”, o którym od przeszło tygodnia brak jakichkolwiek wiadomości, uważany jest jako zaginiony.

Po eksplozji zatonał ścigacz francuski.

Tanger, 29 marca. — Po opuszczeniu portu w Tangerze nastąpiła na pokładzie francuskiego ścigacza eksplozja, w wyniku której ta jednostka francuskiej marynarki wojennej poszła na dno. Liczbę ofiar śmiertelnych obliczają na ponad 100 osób.

Ucieczka „Mauretani” do Australji.

Panama, 29 marca. — Według nadeszłej tu wiadomości, przelatywał znany angielski okręt pasażerski „Mauretania” przez Kanał Panamski, uciekając z portu nowojorskiego do Australji.

Przyjacielski czworobok Rzym—Berlin—Budapeszt—Belgrad.

Prasa włoska podkreśla znaczenie wizyty hr. Teleky.

Rzym, 29 marca. Cała rzymska prasa poranna podkreśla jako główny wypadek dnia urzędowy komunikat o dwudzinnej konferencji węgierskiego premiera hr. Teleky z Mussolinim, podnoszący jego znaczenie dla utrzymania pokoju w krajach nadnaddunajskich i na Bałkanach.

Wszystkie dzienniki zgodnie stwierdzają, że podlegające wojnie, którzy właśnie w obecnym momencie pragneli realizować na Bałkanach swoje plany rozszerzenia terenu wojny, otrzymali, za pośrednictwem tego komunikatu, zdecydowaną odpowiedź i odprawę.

Alarmujące pogłoski, przy pomocy których angielska i francuska prasa rewolwerowa zamierzała wpędzić państwa bałkańskie w wojnę, muszą obecnie, jak twierdzą dzienniki włoskie, rozwiać się jak bańki mydlane.

Należy się spodziewać — pisze „Popolo di Roma” — że powyższy komunikat na temat rzymskich rozmów hrabiego Teleky położy wreszcie koniec tym niecynnym intrygom i fantazjom. Niemal jeszcze ważniejszym niż potwierdzenie wzmożenia przyjaźni włosko-węgierskiej jest właśnie na istnienie między Rzymem, Berlinem, Budapesztem i Belgradem czworobok przyjacieli, którego siła daje gwarancję utrzymania wszelkich awanturzystycznych zamierzeń w Europie południowo-wschodniej.

Również „Messagero” podkreśla zupełnie porównanie między Rzymem i Budapesztem. Prywatny charakter podróży hr. Teleky pod żadnym względem nie mógł uminimalizować doniosłości jego rozmów z Mussolinim i hr. Ciano. Nikt na Bałkanach nie zdradza ochoty dać się zwieść manewrom prasowym angielskim i francuskim oraz intrygom politycznym i dać się użyć za narzędzie dla tych czynników, które nie posiadają na Bałkanach żadnych bezspornych zainteresowań.

Wskazawszy na wspólność polityki pomiędzy Włochami, Węgrami, Niemcami i Jugosławią, „Messagero” podkreśla w zakończeniu swoich wywodów, że polityka pokojowa na terenie nadnaddunajskim i morza Śródziemnego stanowi zawsze silną ostoję, mogącą liczyć na poparcie i zrozumienie.

Również prasa medjołańska — w związku z wizytą premiera węgierskiego hr. Teleky stwierdza zgodnie i z wielkim zadowoleniem, że stosunki między Włochami i Węgrami kształtują się nadal niezmiennie serdecznie i że ścisła przyjaźń między oboma krajami stanowi ważny przyczynok do utrzymania pokoju w krajach nadnaddunajskich i bałkańskich.

— Od 13 lat istnieje między Włochami i Węgrami przyjaźń, wypróbowana zarówno przebiegiem czasu, jak i burzliwymi wypadkami — pisze „Popolo d'Italia”. Interesy Węgier i Włoch dadzą się pogodzić w najściślejszej harmonii z pakami i przyjaznymi stosunkami obu tych państw wobec Niemiec i Jugosławii. Wola tych czterech państw jest wystarczającą gwarancją dla utrzymania pokoju na Bałkanach wbrew woli każdego, kto by chciał mu zarządzić.

— Nikt nie może przeczyć znaczenia doniosłości rozmów Mussoliniego i hr. Teleky — oświadcza „Corriere della Sera”. — Poza wspólnością interesów istnieje po-

między Włochami i Węgrami prawdziwa wspólność uczuć. Stanowisko Węgier jest również jasne, jak stanowisko Italii, tak nie mogą powstać w tej dziedzinie żadne sprzeczności lub niejasności. Włochy łączą się z całą stanowczością, aby w dalszym ciągu panował pokój na terenach nadnaddunajskich i na Bałkanach. Pokój taki nie jest możliwy bez szczerzej i dobrowolnej współpracy Węgier. Polityka państwa niemieckiego zaś reprezentuje pogląd, że wobec zasadniczej zgodności celów i wspólności idei, żadne zaburzenia, wywołujące się z innych części Europy nie mogą zaciemniać

spokojnego horyzontu polityki węgierskiej. (p).

Silne wrażenie w Belgradzie.

Belgrad, 29 marca. Dzienniki jugosłowiańskie donoszą na naczelnych miejscach o rzymskich rokowaniach premiera węgierskiego hr. Teleky. Prasa podkreśla przytem w obszernych doniesieniach zagranicznych wspólną korzyść i interes Włoch, Węgier i Jugosławii w utrzymaniu pokoju w południowo-wschodniej części Europy. (p).

Włochy piętnują intrygi mocarstw zachodnich.

„Do Londynu napływa coraz więcej protestów przeciw jawnym naruszeniom neutralności”

Mediolan, 29 marca. — Prasa północno-włoska zajmuje się w dalszym ciągu obszernie wytrwale prowadzonymi wysiłkami demokracji zachodnich celem wyłączenia innych państw do wojny, której nie są w stanie same doprowadzić do zwycięskiego zakończenia.

Dzienniki, w słowach beceremonjalnych, piętnują ostro gre polityków demokratycznych podgrających do wojny, która już została zupełnie przejrzana. I tak „Corriere della Sera” oświadcza, że Niem-

cy zachowują wobec brytyjskich gier zdecydowanie mocną postawę i nie zamierzają dopuścić do zrealizowania jakiegokolwiek projektów wzmieszenia innych państw w wojnę lub rozszerzenia terenu wojny. „Popolo d'Italia” pisze, że każdy dzień powiększa pustkę dokoła mocarstw zachodnich. „Stampa” podkreśla, że do Londynu napływa coraz więcej protestów przeciw niezamaskowanym i jawnym naruszeniom neutralności ze strony Wielkiej Brytanii. (p).

Zwycięstwo liberałów w wyborach do parlamentu kanadyjskiego.

Burze śnieżne utrudniały udział w głosowaniu i przeliczaniu głosów.

Nowy Jork, 29 marca. — Z Ottawy nadeszły pierwsze wiadomości o tymczasowych wynikach wyborów do parlamentu w Kanadzie. Według tych wiadomości, na ogólna liczbę 245 posłów, liberałowie zdobyli 169 mandatów. Konserwatyści zdobyli 84 mandaty, natomiast 18 przypadło różnym mniejszym stronnictwom. Co do pozostałych 24 mandatów brak jeszcze wiadomości.

Udział w wyborach i obliczanie głosów natrafiały na znaczne trudności z powodu olbrzymich burz śnieżnych i dotkliwych mrozów, jakie panowały w całej Kanadzie.

Wybory do parlamentu kanadyjskiego stanowią o tyle sensację, że ich wynik prawie że nie różni się od wyniku wyborów w r. 1935, abstrahując od stale postępującego zjawiska wypierania małych partii. W r. 1935 liberalowie, kierowani przez Mackenzie Kinga dysponowali 178 mandatami, stanowiąc olbrzymią większość parlamentu, najzwiększą od czasów przystąpienia Kanady do konfederacji.

W międzyczasie rząd Mackenzie Kinga musiał rozprawić się z wieloma trudnościami wewnętrznymi. Po wybuchu wojny konserwatywna opozycja spowodowała dość trudną sytuację rządowi, zarzucając mu nieudolne prowadzenie wojny. Z tego też powodu wynik onegdajszych wyborów można uznać za wielkie zwycięstwo liberałów. Nie ulega również wątpliwości, że partia konserwatywna poniosła dotkliwą porażkę, przyczem znaczący należy, że jej przywódca Manion oraz trzech jego najbliższych przyjacieli polityczni wogóle nie zostali wybrani.

Jeśli przypomni się, że rozwiązanie parlamentu kanadyjskiego, które miało miejsce w styczniu i rozpisanie nowych wyborów zostało spowodowane wzbranianiem się Kanadyjczyków przed mieszaniem się Anglików do spraw wewnętrznych krajów, to wówczas można zrozumieć dającego wynik wyborów nie wybudził w Londynie entuzjazmu. Kanadyjskie wybory nie spełniły nadziei, pokładanych w nich przez Londyn.

Wyniki wyborów przedstawiają się następująco (w nawiasach cyfry odnoszą się do wyborów z r. 1935): liberałowie 174

(176), konserwatyści 38 (39), partja pracy (Corporate Commonweals Poederation) 8 (7), nowa demokracja (w grupie tej znajduje się również dawna Social Credit Party) 7 (15), liberalowim niezależni (którzy prawdopodobnie przyłączy się do większości rządowej) 6 (3), inne grupy: 3 (przedtem 1).

Brak jeszcze wiadomości o 9 mandatach. Głosy wyborcze żołnierzy kanadyjskich, którzy przebywają obecnie w Europie zostaną obliczone dopiero w najbliższym tygodniu. Prawdopodobnie jednak głosy niewiele wpłyną na ostateczny wynik wyborów. Parlament kanadyjski zbierze się prawdopodobnie w maju.

Rekonstrukcja gabinetu fińskiego.

Helsinki, 29 marca. — W tonie rządu fińskiego nastąpiła rekonstrukcja. Stanowisko premiera rządu objął ponownie min. Ryti.

Resorty poczty, spraw zagranicznych i spraw wewnętrznych oraz wojny zostały objęte przez nowe osobistości polityczne fińskie.

Lista nowego gabinetu fińskiego przedstawia się następująco: prezes rady ministrów: dyr. Fińskiego Banku Państwowego Ryti, sprawy zagraniczne: prof. dr. Witting, sprawiedliwość: Lehtonen, sprawy wewnętrzne: von Born, obrona narodowa: generał-major Walden, skarb: gen. dyr. Pekkala, oświata: pastor Kukkonen, poczta: Heikkinen, rolnictwo: Kolvioto, dwaj ministrowie komunikacji i pracy: Salovara i Ekholm, handel i przemysł: Kottilainen, minister spraw socjalnych: Fagerholm, opieka społeczna: dyr. Tanner.

„Dziewięciu z spośród wymienionych jest członkami parlamentu, a mianowicie: Lehtonen (zjednoczenie), von Born (Szwedzka partja ludowa), Kukkonen, Heikkinen i Kolvioto (partja rolnicza), Pekkala, Salovara, Fagerholm i Tanner (partja socjalistyczno-demokratyczna). W dniu dzisiejszym rząd ma przedstawić się parlamentowi.

Szwecja przywiązuje wielką wagę do nowego gabinetu min. Ryti. W głównej mierze zwraca się uwagę na nowe kierownictwo polityki zagranicznej, którą kierować będzie urodzony Szwed — prof. Witting. Obok Wittinga należą do gabinetu dwaj dalsi Szwedzi a mianowicie minister spraw socjalnych Fagerholm i minister spraw wewnętrznych von Born. Fagerholm był dotychczas ministrem spraw socjalnych, podczas gdy von Born zamienił ministerstwo kultury na ministerstwo spraw wewnętrznych. Stanowisko to jest w chwili obecnej bardzo ważne, gdyż widocznie istnieje się załagodzić różnice zdań, jakie istnieją dotychczas między fińską a szwedzką ludnością w Finlandii. Freiherr von Born uchodzi za bardzo szczerego i zwrotnego dyplomata, który w poprzednim gabinecie prowadził sprawy oświatowe ku zadowoleniu zarówno ludności fińskiej, jak i szwedzkiej.

Ratyfikacja niemiecko-słowackiego układu o przynależności państwowej.

Berlin, 29 marca. — W dniu 21 marca br. dokonano w Berlinie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu podpisane sławie pomiędzy państwem Niemieckim oraz w dniu 27 grudnia 1939 r. w Bratysławie republika Słowacka w sprawie uregulowania przynależności państwowej obywateli obu państw. Układ wszedł w życie w tym samym dniu.

Maść na miłość.

Prawdziwe zdarzenie z pobytu u cyganów.

Przed laty zapoznaliśmy się w zachodnich „Węgrzech z koczującymi Cyganami i ich maścią na miłość. Było to w duszną noc letnią; zbliżała się burza. Siedzieliśmy w milczeniu wokół dogasającego tytu ogniska. Od czasu do czasu któryś z męczących poruszał patykami o regle, by zapalić tytoń w swej fajce, a potem wylatywały iskry w ciemność nocną i gasy.

Niebawem zjawia się postać niewiedzia i stanęła koło mnie. Była to stara Cyganka Bidanera. Natychmiast przemówiła do mnie: „O gołobuk! Jakżeś się zmienił! Pachnie koło ciebie twoją tytoń! Daj mi piękny panie swego tytoniu na trzy fajki, a dam ci trochę z mej maści na miłość! Dziewczęta wiejskie chętnie kupują ją u mnie, a służąca hrabiny F. z G. zawsze daje mi złotego na maść”.

O maści takiej słyzałem już dawniej i dałem Bidanerce żądany tytoń. Cyganka posmarowała ją maścią moje skronie i pierś, a na mej szyi zrobiła nią krzyżyk. Następnie położyła mnie w znak i z niedowierzaniem czekałem, co z tego wszystkiego wyniknie. Nie wiem, jak długo tak leżałem, nie odczuwając zresztą nic nadzwyczajnego. —

Przypominam sobie, że na niebie przedzieriał się księżyc przez chmury, i że — oceniliśmy maść tę za oszustwo — chciałem już ułożyć się wygodnie do snu, gdy niespodziewanie odczuwać zacząłem szczypanie na całym ciele.

Następnie z ogromnym zdziwieniem spostrzegłem, że nie leżałem już na ziemi, lecz wisiałem w wolnej przestrzeni, a pod sobą widziałem obóz cygański. I cieniście postacie dokoła ogniska i siebie samego spostrzegłem. Następnie dawało mi się, że mnie porwał prąd powietrza i otoczyły chmury. To uczucie lotu było dla mnie bardzo błogie, przyczem zamarzyło mnie wszelkie życie.

Po przebudzeniu się zostało mi to tylko w pamięci, że lecałem coraz wyżej, patrzyłem przez oświetlone okno w wagon kolejowy, w którym siedziała szczupła brunetka w ciemnej sukni. Oblicze jej było blade, a oczy na wpół przyknięte. Jakkolwiek nigdy jej przedtem nie widziałem, to teraz już zawsze byłbym mógł ją poznać.

Po obudzeniu się odczułem chłód. Spostrzegłem, że leżałem w chalupecie mej z chrustu. Na dworze było ponuro i dżdżysto. Czulem się bardzo osłabiony. Cyganie opowiedzieli mi, że tak twardo usnąłem, że nawet nie za uwazyłem jak deszcz zaczął padać. Przeniesiłem mnie więc do mej chalupek, a i to nie zdolało mnie rozbudzić.

Prawie przez dwa dni trwały skutki owej maści na miłość. Cyganka Bidanera na prośbę odkryła mi tajemnicę sporządzania

owej maści. Głównym najskuteczniej działającym składnikiem jest nasienie rośliny „Stechapfel”. Ja nie byłem zadowolony i nie wierzyłem, że maść ta może poskutkować. O tem dowiedziałem się później.

Jechałem z Wiednia do Pragi. W nocy zatrzymał się mój pociąg na małej pniezanej mi stacji. Na następny tor wjechał jakiś pociąg. Jego oświetlenie okna przesunęło się obok. Gdy ów pociąg zatrzymał się, znalazłem się nagle na przeciw owego obrazu, jaki widziałem przed dwoma laty u Cyganów. — W przedziale znajdowała się blada pani, brunetka, na ciemno ubrana. Oczy jej były jak kiedys — na wpół przyknięte. Nagle zwróciła głowę ku mnie, otworzyła oczy, a w ich spojrzeniu malowało się poznanie mnie.

I tak wpatrywałem się wzajemnie, a ja miałem uczucie, jakby pół życia mego łączyło mnie z tą panią. Oboje byliśmy jak zaklęci. Nie przyszło nam jednak na myśl wysiąść, albo przynajmniej okno otworzyć. W pewnym momencie zaczęły obracać się kółka mego pociągu i wkrótce zewnątrz zapanała ciemność nocy, która jak nieprzejrzysta zasłona stanęła między mną a tą istotą, która na zawsze zostanie dla mnie zagadką.

Kilka słów o tych, którzy pisali o Cyganach.

Różni pisarze i poeci opisywali życie Cyganów. Pisał o nich w Polsce Kraszewski i uwiecznił ich w swej powieści „Chata za wsią”

i w „Czarnej perełce”. U Korzeniowskiego i Książnika także znajdujemy opisy tego tajemniczego ludu. U Rosjan pisał o Cyganach między innymi i Puszkyn. W Hiszpanji zajmował się nimi słynny Cervantes. On to obdarzył nas przepiękną powiastką o Cyganeczce Preciozbie. W usta starego Cygana włożył autor Don Quichota następujące słowa:

„Myśmy panami pół i łąk, lasów i gór, rzek i potoków. Góry darmo dają nam opał, drzewa — owoce, winnice — grona winne, sady — jarzyny, źródła — wodę, rzeki — rybę, a zagajniki — zwierzyńca. Cień dają nam skały, świeże powietrze urwiska, domami są nam piecary. Dla nas wszelkie nawalnie są podmuchami zefiru, śnieżycę — chłodnym technieniem, kąpielą — deszczem, muzyką — grzmoty, a pochodniami — błyskawicę. Twarda ziemia jest dla nas pachową pościelą. Dla nas we wsiach dzierżazta juczne chowają się dla nas w miastach kroją się kieszonki. We więzieniu śpiwamy, na torturach milczymy, we dniu pracujemy, a nocą kradniemy, a raz czy ostrzegamy ludzi, aby nikt nie zaniebadał baczyć, kiedy mienie swe chowa. Nie gubi nas troska, zamiast dachów złotych i przyznych pałaców mamy te oto szopy i przenośne namioty Malowidła i krajozbroja na każdym kroku daje nam sama przyroda: wyniosłe urwiska i śnieżne skały, łuki przestronne i gęste lasy śpiemy niemal zawsze pod gołym niebem, widzimy co dzieje, jak jutrenka gasi gwiazdy, i jak słońce wschodzi!”

Wewnętrzna przebudowa Rumunii.

Do czego zmierza „Front odrodzenia narodowego”.

Bukareszt, w marcu.

Od dłuższego czasu Rumunia weszła na drogę zjednoczenia narodowego i przebudowy państwa, usiłując zamienić kraj na państwo autorytatywne, w którym większość ludności stałaby zwarcie za rządem, a przynajmniej nie występowała przeciwko rządowi.

Ostatnio w usiłowaniach tych uczyniono nowy krok naprzód.

Król Rumunii Karol II objął stanowisko faktycznego szefa państwa, mając do pomocy partję rządową, t. zw. front narodowego odrodzenia. Front ten ma obecnie przeprowadzić energiczną propagandę wśród ludności całego kraju.

Ten system różni się dość wydatnie od systemów stosowanych w innych krajach, opartych o zasadę autorytetu, jak np. w Niemczech, niemniej jednak, jeśli przejdzie się przez całą Rumunię i zbada się jej możliwości przy dość daleko posuniętej niejedynolitości kraju, wówczas dojdzie się do przekonania, że system ten został narzucony przez warunki, w jakich przychodzi obecnie pracować przywódcom narodu rumuńskiego.

Głównym zadaniem obecnej polityki rządu rumuńskiego jest

wychowanie państwowe narodu.

Trudności w tym zakresie są dość znaczne, gdyż rozmaite stany, jak np. uświadomieni robotnicy zakładów przemysłowych, którzy dążą do polepszenia swego bytu, czy też urzędnicy państwowi, na których pracy musi się rząd opierać, nie posunęli się jeszcze tak daleko w rozwoju swych zapatrywań, aby tworzyć zwarta, jednolita całość. Robotnik postępuje ciągle jeszcze jak rolnik przeniesiony do nowych warunków bytu, a rolnicy nie objawiają zbyt wielkiego zainteresowania dla polityki, względnie padają zbyt łatwo ofiarą błędnych haseł propagandowych, niezrozumiałych idei i politycznych tendencji.

W tych warunkach nie można się dziwić, że na sprawę jakiegokolwiek ruchu ludowego patrzone z dość znacznym sceptycyzmem. Trzeba się zatem zapytać kto doprowadził do tego ruchu ludowego i dlaczego go rozwinięto. Otóż stwierdzić należy, że „front narodowego odrodzenia” nie jest w istocie rzeczy ruchem ludowym, któryby opierał się na szerokiej masach ludu. Przez utworzenie tego frontu nie zmierzano do zbudowania państwa dla ludu, ale raczej dąży się

do utworzenia zwartego i uświadomionego ludu dla państwa.

Jeśli dzisiaj król Karol jest tak bardzo czynnym, jako szef państwa, to niewątpliwie przebudowa Rumunii dokona szybko nowego kroku naprzód. Przebudowa ta nie rozpoczęła się przed dwoma czy trzema laty, ani też nie w czasie wojny światowej, ale w sześćdziesiątych latach ubiegłego stulecia, kiedy Karol I, z domu Hohenzollern-Sigmaringen, został królem Rumunii i nastroje kraju, który dotychczas spoglądał pełen obawy w stronę Turcji względnie w stronę carskiej Rosji, skierowały się ku Europie i europejskiej kulturze.

Przez całe stulecie kraj ten znajdował się w polowie, a nawet w trzech czwartych w zależności od obcych, sąsiadujących z nim, państw. Skutkiem tej zależności warstwy zwierzchniej, skorpumpowane i pozostające pod wpływem obcych czynników, uniemożliwiały wszelkie ruchy niepodległościowe i uobczyły i tak już biednych rolników.

Od chwili wstąpienia na tron Karola I aż do r. 1919, który zjednoczył w jednym państwie wszystkich Rumunów, kraj ten przeszedł przez wszystkie wojny, które towarzyszyły powstawaniu państw bałtyckich. Wszystkie te wojny, rzecz prosta,

hamowały rozwój kraju,

względnie powodowały utratę już osiągniętych zdobyczy rozwojowych. Dlatego też dzisiaj jeszcze istnieje problem wychowania ludu, które w innych państwach, rozwijających się na prawach pełnej niezależności, dawno zostały rozwiązane.

Z historycznego rozwoju Rumunii wynika również

ciężkie zjawisko problemu żydowskiego,

które obecnie interesuje najszerze rzeszę społeczeństwa rumuńskiego. Kongres berliński w r. 1878 uczynił zależnym uznanie suwerenności Rumunii od zniesienia wszelkich ograniczeń, obowiązujących dotychczas żydów.

Ponieważ zniesienie tych ograniczeń wymagało zmiany konstytucji, przeto w r. 1879 musiano przeprowadzić wybory do Parlamentu, któryby był upoważniony do dokonania tych zmian.

Parlament ten przez długi czas wzbierał się przeciwko temu równouprawnieniu żydów, ponieważ lud obawiał się niebezpieczeństwa żydowskiego, różniące się od żydów religij. językiem i zwyczajami.

Liczne żydów w Rumunii określa się rozmaicie. Obliczenia statystyczne wahają się od 900.000 do 3,2 miliona. Faktyczna liczba żydów, mieszkających w Rumunii, doborzy prawdopodobnie do miliona. Socialne niebezpieczeństwo, wynikające z

faktu istnienia tak licznego żydostwa polega na tem, że żydzi tworzą zwarty blok, przedewszystkiem w zakresie handlu, który niechętnie patrzy się na objawiania placówek handlowych przez inne elementy, a przymtem obciąża znacznie warstwy ludowe skutkiem swego monopolowego stanowiska w niektórych gałęziach handlu i to przedewszystkiem na niższych.

Aczkwił dotychczasowy stan rzeczy został stworzony przez wpływy obcych mocarstw, to jednak

nie pomyślano o możliwości zmiany.

Tak np. znany proces Anschmitta nie miał charakteru procesu antyżydowskiego, ale rozprawę ze zdemoralizowanymi oszustami. Skazanie Anschmitta na sześć lat więzienia stało się sygnałem do wypowiedzenia walki z niemoralnością powych sfer społecznych. Jak dalece było to racjonalnym — oceni to przyszłość. Początkowo chodziło w procesie tym o jeden wypadek, ale już przewód sądowy w drugiej instancji wykazuje, że proces ten nie będzie kamieniem milowym rozwoju uświadomienia narodowego.

Zadania, które narzucił swej partji „frontu odrodzenia narodowego” szef państwa król Karol, są bardzo wielkie. Państwo rumuńskie, które skutkiem dziesięciu wojen posiadało w swym łonie wiele mniejszości narodowych, ma możliwość obecnie pozyskania dla siebie przynajmniej jednej i to najważniejszej, a mianowicie niemieckiej. W ramach przebudowy wewnętrznej i wychowania ludu jest to poważnym czynnikiem, wzmocniającym obecną reżim, który ma przed sobą jeszcze bardzo trudne zadania.

Front odrodzenia narodowego stwarza pewne ogólne ramy, które wypełniana są kroki za krokami nowymi zdobyczami, jak np. ostatnio załagodzeniem niezgody z „żelazną gwardją”. Cele frontu są odzwierciedleniem życzyn czynników miarodajnych, które jeśli chodzi o króla Karola, zmierzają do tego, aby Rumunia sama tworzyła swoją przyszłość. Dla obcego obserwatora przemiany, jakie obecnie dokonują się w Rumunii, są jednym z najsukcesywniejszych zjawisk we współczesnej Europie.

Nowy rozkład pociągów obowiązuje od dnia wprowadzenia czasu letniego.

Kraków, 29 marca. — Równocześnie z zaprowadzeniem czasu letniego wchodzi w życie nowy rozkład jazdy pociągów na terenie Niemiec i Generalnego Gubernatorstwa.

Od godziny 0,0 w dniu 1 kwietnia pociągi kursują już według nowego rozkładu. O godzinie 2 zegary będą posunięte na godzinę 3. Pociągi, które przed tym terminem rozpoczynały jazdę, będą po zmianie czasu z odpowiednim opóźnieniem.

Nowe książki kursujących pociągów i rozkłady jazdy na kolejach niemieckich i kolei wschodniej będzie można nabywać od 30 marca w biurach sprzedaży biletów na dworcach kolejowych. Nowy rozkład jazdy kolei wschodniej zostanie znacznie rozszerzony wskutek uruchomienia dalszych pociągów dalekobieżnych i lokalnych.

Po bardzo ciężkich miesiącach zimowych, które dały się bardzo we znaki całemu aparatowi ruchowemu kolei, oraz z powodu wielkich zadań, oczekujących kolej w najbliższych miesiącach, nie należy oczekiwać zwiększenia ilości pociągów natychmiast po dniu 1 kwietnia. Celem u umożliwienia jednak poprawy komunikacji przy pierwszej okazji po usunięciu istniejących jeszcze trudności, w książkach kursujących pociągów i kieszonkowych rozkładach jazdy będą już zaznaczone dodatkowe większe ilości pociągów, które pojdą w ruch dopiero po wydaniu szczegółowego zarządzenia i jako takie zostaną specjalnie oznaczone. Czas rozkładu jazdy zostaną podane tylko odnośnie do pociągów kursujących faktycznie w danym terminie. Dlatego przed rozpoczęciem podróży zaleca się poinformowanie się, czy w międzyzasię nie zostały uruchomione nowe pociągi, a to celem otrzymania możliwie lepszych połączeń.

Z poprawionych rozkładów jazdy, które wejdą w życie już od 1 kwietnia, wymienić należy następujące: pociągi pospieszne D 39 i D 40, które dotychczas kursowały

tylko między Berlinem i Katowicami, będą przyłączone do Krakowa, D 30 Berlin—Friedrichstrasse odjazd 7,51, przyjazd do Krakowa 18,19. Pociąg D 40 odjazd z Krakowa 12,19, przyjazd do Berlin—Friedrichstrasse 22,44. We Wrocławiu ma być oba te pociągi połączenia z pociągami pospiesznymi D 126 i D 125 w kierunku Drezno-Hof i Monachium wzgl. Norymberga. Celem odciążenia nocnych pociągów pospiesznych D 41 i D 42 między Berlinem i Krakowem kursować będą aż do odwołania pociągi pospieszne D 141 i D 142. (Dotychczas pociągi te kursowały tylko w dni świąteczne).

Dzienne pociągi pospieszne między Krakowem i Wiedniem D 310 i D 309 z połączenia z Przeswem w kierunku Pragi, kursują nadal regularnie. Pomiedzy Krakowem i Warszawą (przez Tuleń i Radom) uruchamia się nowa para pociągów pospiesznych, D 208 Warszawa dworzec gł. odjazd 7,44, przyjazd do Krakowa 15,43 oraz D 207 Kraków odjazd 16,01, przyjazd Warszawa dworzec gł. 23,58.

Pociągi pospieszne na liniach Częstochowa-Warszawa i Kutno-Warszawa zostały przyspieszone. D 303 i D 304 (dotychczas D 203 i D 204) między Warszawą i Lublinem zostaną aż do dalszego zarządzenia wstrzymane, natomiast uruchomione będą pociągi D 405 i D 406 między Warszawą i Chełmem z połączeniem w kierunku Warszawy do nocnego pociągu pospiesznego do Berlina i z połączeniem w Deblinie w kierunku Krakowa (D 205 i D 206).

Rozkłady jazdy pociągów osobowych na wielu liniach, zwłaszcza tam, gdzie po naprawie mostów linie mogły być uruchomione, zostały obecnie na szeroką skalę zreorganizowane. Ponadto cały rozkład jazdy został gruntownie zreorganizowany celem uzyskania najdogodniejszych połączeń zwłaszcza w komunikacji osobowej na dłuższe odległości, oraz celem skrócenia czasu przejazdów.

Zabieramy głos!

Życie posuwa się naprzód.

Przekonałmy się już niejednokrotnie o to, że życie ma swoje prawo. Wojna, która niszczyła wiele urządzeń na terenach kraju, musiała ustąpić realnej pracy nad odbudowaniem tych działań życia publicznego, które niepodważalnie są konieczne do normalnego trybu życia. Wprawdzie skutki wojny jeszcze długo dadzą się niewątpliwie odczuć, niemniej jednak zaznaczyć należy, że na wielu odcinkach praca posunęła się dość daleko naprzód, czyniąc życie znośniejszym. Nad usunięciem pozostałych braków pracują liczne placówki a wysiłki władz zmierzają do tego, aby umożliwić ludności zajęcia pozytywnego stanowiska wobec wymagań życia codziennego.

W tym stanie rzeczy, wobec dających się odczuwać braków w dziedzinie komunikacyjnej, władze przystąpiły do zakrojonej na szeroką skalę reorganizacji komunikacji kolejowej i pocztowej. Wydane ostatnio zarządzenia w tych dziedzinach podkrytywane były troską o zapewnienie rojącemu się handlowi i rzemiosłu możliwości należytej komunikacji z innymi terenami, co jest koniecznym dla normalnego rozwoju życia gospodarczego.

Z dniem 1 kwietnia br. sieć kolejowa zostanie znacznie rozszerzona, a dzięki odbudowie licznych mostów i odcinków kolejowych uzyskają połączenia kolejowe dalsze polacie kraju. Władzom nadmienić, że od początku swej działalności Generalny Gubernator i władze jemu podległe oddały do użytku 300 nowych kolejowych i 50 mostów na większych rzekach, co umożliwiło odbudowę sieci komunikacyjnej w poważnym zakresie. Dotychczas kursujące pociągi zostaną od tegoż dnia 1 kwietnia br. znacznie przyspieszone, a

BÓL GŁOWY?

TABLETKI
ASPIRIN

połączenia kolejowe będą znacznie ułatwione i uproszczone pod kątem widzenia szybkości jazdy i wygody pasażerów. W dziedzinie pocztowej zmniejszanie opłat pocztowych i zrównanie ich z opłatami, obowiązującymi na terenie Wielkiej Niemiec umożliwi wyższe komunikowanie się świata handlowego z większymi centrami, tak na terenie Generalnego Gubernatorstwa, jak i w Wielkiej Niemiec oraz w protektoracie czesko-morawskim. Wznowiono ruch przekazywo pieniędzy i paczek, oraz udostępniono ponownie światowi handlowemu korzystanie z pocztowego obrotu czekowego i skrzytek pocztowych.

Zastanawiając się nad całością tego przekonaania, musi się uznać, że aczkolwiek uruchomienie ważnych tych działań pracy odpowiada zasadniczo interesom Rzeszy Niemieckiej, to jednak równocześnie z ułatwieniami tych korzysta w dużej mierze ludność całego kraju. Jest to pozytywny rezultat kilkumiesięcznej pracy, którą należy bezstronnie stwierdzić.

Przeciw szczurom

Niezawodna!

0.206

Rozwój akcji strajkowej w Indjach.

Kalkuta, 29 marca. — Według ostatnich wiadomości, jakie nadeszły, miało w Kalkucie przystąpić do akcji strajkowej dodatkowo 15 tysięcy robotników. Policja angielska aresztowała 18 przywódców ruchu strajkowego.

Z miasta i okolicy

PODRZUCENIE DZIECKA. Kotulski Stanisław zamieszkały przy ul. Orlicz Dreszera 53, zameldował w policji, że pod drzwi jego mieszkania zostało podrzucone dziecko płci męskiej, w wieku około jednego miesiąca.

ZWYRODNIAŁA MATEKA. Jak nam donosi komunikat policji dnia 26 marca b. r. na cmentarzu św. Rocha podczas kopania grobu przez grabarza wykopano małą skrzyneczkę, w której znajdowały się zwłoki noworodka płci męskiej, owinięte w szmaty.

Z POLICJI. Janowiak Bronisław (H. Wronskiego 42) zameldował w komisariacie, że ze sklepu skradziono mu różne artykuły oraz zegarek. Pieleś Annie (św. Barbary 73) skradziono z płotu deski. Woszczyński Józef (Brzeźnicka 14) skradziono z mieszkania garderobe oraz różne artykuły żywnościowe. Krakowiak Aleksander (Ślepa 5) zameldował w policji, że syn jego Franciszek skradł mu palto. Ciuk Anieli, zamieszkałej we wsi Bleszno, skradziono z kopca ziemniaki. Wesolowski Stanisław (Warszawska 12) skradziono garderobe. Kradzieży dokonał Dądełski Józef. Rachwałik Józef (Sosnowa 11) skradziono z komórk rower. Kusiak Zofii (Limanowskiego 110), Marchewce Marcelmu (Górna 9) i Obraniakowi Franciszkowi ze wsi Wroźniaków, skradziono kury. — Z Klubu Urzędniczego w Rakowie skradziono 3 pary pantofli i łożko. — Kondziłowski Szczepan (św. Barbary 69) zameldował, że w kiosk „Luna” z kieszeni palta skradziono mu 50 zł.

KRADZIEŻE. Szypala Tułaj (Warmeńcyka 83) zameldował w policji, że jego żonie skradziono garderobe. Rzeczy rozpoznal u Stanisława Kuzyka, zam. przy ul. Garibaldię 11. — Jamrozicki Michałowi (Srebrna 72) skradziono z kieszeni kurki portfel z dowodami osobistymi.

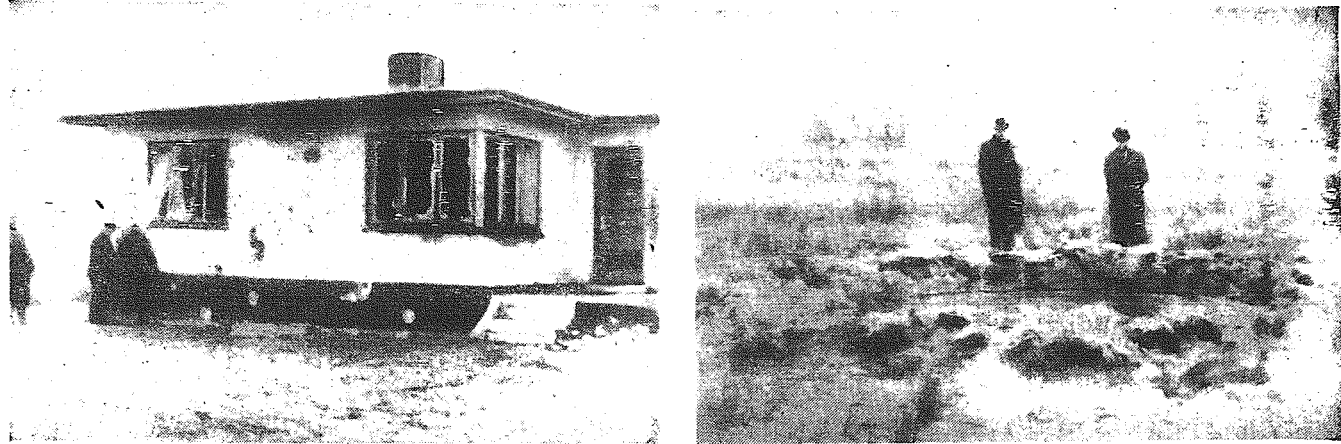
FABRYKI MARMOLADY zgłoszą się do D/H.

międu sztucznego, soków owocowych, bezzwłocznie w sprawie dostawy „Wies i Miasto”

== cukierków, czekolady == **cukru** Sp. z o. o.

z terenu całej Gubernii Generalnej przemysłowego **Warszawa, ul. Ziola 9, m. 8**

Angielscy lotnicy zrzucają bomby na ziemię duńską.

Wieczorem dnia 19 marca br. samoloty brytyjskie naruszyły suwerenność terenów duńskich, przyczem zrzuciły nawet na ziemię duńską bomby. — M. In. zastakowano przesmyk Holmsland Klit, Seondre, Lyngvig, a nawet małą wioską rybacką Hvide Sande przy pomocy bomb zapalających i dynamitowych. Skutkiem wybuchu wycofały w okolicznych domach szyby z okien. — Powyżej zamieszczamy dwa zdjęcia, ilustrujące skutki angielskiego nalotu na terytorium duńskie. Na lewo widzimy jeden z domów rybackich w miejscowości Hvide Sande, w którym siła wybuchu zniszczyła wszystkie okna, a cały dom nośi ślady eksplozji bomb. Na prawo: tej, pozostały po wybuchu jednej z bomb angielskich, zrzuconych na duńską miejscowość rybacką Hvide Sande.

Jak się „fabrykuje” dolary?

Dwie grupy falsyfikatów.

Aparat do wykrywania fałszywych banknotów.

Kraków, w marcu.

Nigdy jeszcze nie okazywali ludzie tyle sprytu i pomysłowości w zdobywaniu majątku, jak w dobie dreżącego kryzysu. Jednym ze sposobów prowadzących do tego celu jest **fabrykowanie pieniędzy**, a w szczególności dolarów, których prymitywność stanowi objaw znamieny w porównaniu z udoskonaleniem fabrykacji banknotów w innych państwach postępujących się nowoczesna technika produkcji, jak np. druk wielobarwny i znaki wodne.

Swego czasu nie trudno było znaleźć w masie fałszywych dolarów egzemplarze, które z powodu nieudolnego podrobienia musiały być podejrzane nawet dla laika już na pierwszy rzut oka, a mimo to znać chodziły one nabywców. Przyczyną tego były ówczesne ograniczenia handlu walutami, kiedy to pokątne interesy walutowe odbywały się tylko w pewnych kawiarniach, znanych zarówno władzom bezpieczeństwa, jak publiczności, gdzie jednak „waluciarze” narażeni na szereg niebezpieczeństw, niejednokrotnie nie mieli tyle czasu i sposobności, aby „towar” dokładnie badać. W większości więc wypadków fałszyfikaty przechodziły przez długi szereg pośredników, a nim wreszcie ustąpiło ich niezręczność.

W falsyfikatach dolarowych można odróżnić dwie zasadnicze grupy. Jedną grupę stanowią banknoty będące falsyfikatami w całości, drugą banknoty dolarowe oryginalne, przerobione tylko częściowo. W dalszym ciągu zajmijmy się secharakteryzowaniem obu grup falsyfikatów.

Banknoty fałszowane w całości.

Banknoty fałszowane w całości odbijane są przy pomocy specjalnych płyt na papierze, który wygląda i właściwościami jest możliwie najbardziej zbliżony do gatunku papieru oryginalnego. Najważnym problemem prawdziwości dolarów są rozmiar w masie papierowej banknotu czarnego i niebieskiego jedwabne nitki. Posiadają one te właściwości, iż próby ugniecia ich precyzyjnie za sobą zniszczenie banknotu. Podrobienie tych niterek stanowi najcięższą trudność dla fałszerzy, z tego więc powodu są one **najbardziej szlakiem sprawdzianem oryginalności dolarów**. W celu podrobienia niterek radzą sobie „fachowcy” w ten sposób, iż na gotowym już fałszywym banknocie rysują delikatnie czernią i niebieskim atramentem cienkimi linijkami, naśladowując nitki oryginalne. Sposób ten posiada jednak te wady, iż podrobione linijki są bardzo czułe na wodę i że można je łatwo u-

sunąć. W celu zapobieżenia tej niedogodności chwytają się fałszerze następującego sposobu: obie strony banknotu drukują na dwóch cienkich, oddzielnych papierkach, odpowiadających wymiarom oryginalnych i wkładają następnie między oba papierki cienkielek czerwone i niebieskie nitki jedwabne, poczem obie części przy pomocy silnej prasy sklejają. Sposób ten zapewnia te korzyści, że nitki jedwabne wyglądają tak, jak gdyby były faktycznie spójne z masą papierową i nie można ich z zewnątrz usunąć. Jednak i te, tak przemysłnie fałszowane banknoty posiadają te wady, że przytrzymane przez chwilę w parze wodnej, łatwo się rozklejają, ukazując prawdziwe oblicze.

Innymi oznakami odróżniającymi banknoty fałszywe od prawdziwych jest **częstość nitki i niewyraźny druk, oraz odmienny odcień farby**. Banknoty dolarowe są jak wiadomo jednobarwne. Mianowicie t. zw. awers, czyli strona przednia banknotu wykonana jest w kolorze czarnym, zaś strona odwrotna, czyli rewers, w kolorze zielonym. Na każdym bankno-

Różnice w rysunku między banknotem prawdziwym a fałszywym po powiększeniu.

Przerobione dolary.

Większe atoli niebezpieczeństwo kryją w sobie **przerobione banknoty dolarowe**, tj. te, na których cyfra zmieniono. Są to prawie zawsze oryginalne banknoty jedno, dwu, lub pięciodolarowe, fałszowane w ten sposób, że cyfry i litery oznaczające prawdziwą wartość banknotu specjalnie delikatnie wyskrobują, rysując na to miejsce — przy pomocy tuszu i zielonej farby — znacznie wyższe cyfry i wyrazy odpowiadające na poszezone są w obier banknoty 10, 20, 50, 100 i 500 dolarowe, których właściwa wartość nominalna równa się zaledwie blankowi wartości podrobionej. Użytkownika nadwzrostka stanowi dochód fałszerza. Tego rodzaju oszustwo nie wymaga wprowadzić dużego kapitału jako wkładem, jednak aby fałszerstwa dokonać, trzeba posiadać dość znaczna wprawie i precyzność w rysowaniu i malowaniu. W przeciwstawieniu do fałszowania banknotów w całości, co dzieje się zwykle drogą powielania mechanicznego w dużych ilościach, podrobienie pojedynczych banknotów jest nader żmudną i przewlekłą pracą. Specjalista podrabiający pracuje stale i bardzo pilnie, oddając je swemu rzemiosłu, przyczem osiąga naprzemian raz lepsze, raz gorsze rezultaty. Chcąc odkryć podrabiaczy, trzeba się liczyć nie z jednym, lecz z wielu źródłami przestępstwa. Tak np. odkryto to żmudnych poszukiwaniach w więzieniu sądu królewego w Berlinie pięć grup fałszerzy, rekrutujących się przeważnie z elementów napływowego, w czem pokazywa liczba stanowiących wyzidi, pochodzący z Polski i Rosji.

cie wyciśnięta jest pieczęć urzędu skarbowego w kolorze czerwonym, lub niebieskim. Najłatwiej rozpoznać banknot fałszywy, obserwując stronę zieloną, która u banknotów oryginalnych wykazuje pięć kmy, nasycony kolor zielony, podczas gdy fałszyfikaty odznaczają się jasną, niezbyt czystą farbą, która w dodatku pod działaniem światła słonecznego płowieje.

Przed kilku laty większość kursujących fałszyfikatów dolarowych posiadała znak kontrolny H-8 (były one pochodzenia bułapesteńskiego, źródło odkryte w roku 1926) i G-7 (źródło prawdopodobnie warszawskie). Pozatem pojawiły się fałszyfikaty oznaczone znakiem L-12, na których numeru serji bieżącej były **przeważnie liczbami siedmiocyfrowymi** i zaczynały się od liczb 70, 60, 64, 73, lub też od liczbby bez tej kombinacji. Wszystkie powyższe gatunki były sfabrykowane nadzwyczaj umiejętnie i nabywcy ich padali ofiarami, jakkolwiek przy przyjmowaniu zwracali uwagę na szczególne rysunkowe i stosowali wszelkie wskazane środki ostrożności.

pierwotny nasauną i na jego miejsce wydrukować inny portret, związany już jednak z sumą znacznie wyższą. Przy tym sposobie pracy zdarza się jednak bardzo często, że papier z powodu zbyt silnego bieleńcia pożółknie i stanie się tem samym nie do użytku. Badając tak fałszowany banknot, musimy przede wszystkim zwrócić specjalną uwagę na druk i farbę.

Przy nabywaniu banknotów dolarowych jest rzeczą godną polecenia, aby nabywca sporządził konsygnację nabytych egzemplarzy z wymienieniem serji i numerów kontrolnych, która sprzedawca powinien podpisem potwierdzić. Najlepszym bowiem sposobem zabezpieczającym w razie żądania regresu z powodu sprzedaży fałszywych banknotów jest ustalenie ich wartości. **Jan Wierzbówka.**

WFSOJ Y KACIK.

RÓŻNICA.

Pani: Bój się Boga dziewczyń! Aby przynieść 1 kg soli, tyle czasu na to potrzebowałaś! Służąca: Proszę pani, przyniosłam 2 kg soli.

DOBRA RADA.

Chory: Panie doktorze, napilem się trucizny zamiast lekarstwa! Co robić? Lekarz: Testament.

PRZYJEZDNYM do Warszawy udzielam informacji korzystnych zakupów, sprzedaję, załatwiam zlecenia handlowe. Stanisław Nowak, Warszawa, Al. Jerozolimskie 27 — sklep 75 (w podwórzu). 0.209

NAJNOWSZE niemiecko-polski i polsko-niemiecki słownik bieszczyński, zawierający wszelkie wyrazy spotykane powszechnie w domu, w szkole i w podróży. Opracował Th. K. Cena zł. 4.— Do nabycia w księgarniach. 0.192

NAUCZ SIĘ szybko języka niemieckiego. Lasy podać adres dla samooku. Opracował prof. Wróbel. Cena zł. 2.— Do nabycia w księgarniach. 0.192

ZBIOR recept na wyrób mydła najprostszym sposobem. Odbitka powielana na prawach rekopisu. — Opracował Ferdynand Kowalik. Cena zł. 3.— Do nabycia w księgarniach. 0.132

FELCZER Franciszek Budkiewicz, długoletni felczer apteki i Ubezpieczalni Społecznej, zamieszkały w Radomsku, przeprowadził się na ul. P. O. W. Nr. 7. 773

POTRZEBNO dozorca starszy, możliwie bezdzietny, Ogrodowa 67. 849

PRZEDNIK gospodarczy — młody — średnie wykształcenie — wyśledzenie — kłopotliwa praktyka w wzorowych gospodarstwach — poszukuje pracy. Oferty: Czeszochowa, Sobieskiego 68, m. 4. 654

ZGUBIONO książeczkę wojskową i żywnościową na nazwisko Związek Mieczysław. Zwrócić do adm. „Kuriera”. 656

POKÓJ umiarkowany do wynajęcia Jasnogórska 50/52, m. 3 parter, tamże obiady domowe. 657

PERLAK cepowy automatyczny, jagielnik cepowy, elektryczny (garter) sprzedam. Polwart Niewyższa Górzkiwiec. 0.307

ZGUBIONO legitymację Kom. Społ. Pomocy polskiej, gimnazjalną i inne na nazwiska Bortowska Antonina i Wiesława. Zwrócić do adm. „Kuriera”. 651

ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni Społ. na nazwisko Konstancja Borowicka. 652

ZGUBIONO legitymację bezrobotna na nazwisko Zieliński Czesław. 653

SZUKAM mieszkanie i no poleżowepo z łazienką w nowym domu Złobieszki „Kurier” pod „mieszkanie”. 654

NASIONA

nadeszły świeże w różnych gatunkach, ul. Śląska 1/3 sklep wielki — Bronisław Olejniczak. 623

NASIONA

warszawa, kwiatowe i pastewne, oraz rosady Warszawa i kwiatów poleca R. KUCHARSKI, Czeszochowa, Najsw. Marij Panny 25. 0.202

NASIONA

nadeszły świeże w różnych gatunkach, ul. Śląska 1/3, sklep wielki Bronisław Olejniczak. 623